

Parastamista vai varastamista - vertaisarviointi kouluyhteistyössä

4.11.2011 klo 9-13

Hyvä kouluyhteistyön käytäntö / kokemus

Sisällys

[Anri Leveelahti, Suomen Vanhempainliitto](#)
[Anu Iivanainen, Nuorten Akatemia](#)
[Elina Salminen, Hyvinkään Nuorisopalvelut](#)
[Gun Andersson & Tove Ajalin, Folkhälsans Förbund r.f.](#)
[Hanna Seimola, WWF](#)
[Jenni Häyhä, Curly ry](#)
[Kanerva Pelli, Eläinsuojeluliitto Animalia ry](#)
[Kirsi Uusitalo, Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ry](#)
[Laura Loikkanen & Minna Nordström, Liikenneturva](#)
[Leea Parhiala, Luonto-Liiton Itämerivastaava](#)
[Maarit Pihkala, Amnesty](#)
[Maarit Pulju-Lappalainen, Taksvärkki ry](#)
[Maria Store, Helsingin NMKY](#)
[Marjo Hannukkala \(hankejohtaja\), Suomen Mielenterveysseura](#)
[Rami Luomanpää, WAU ry](#)
[Rauna Rahja, Mediakasvatusseura](#)
[Riika Huitti-Malka, Maan ystävät ry](#)
[Sanna Sauvola, VARES-keskus](#)
[Tiina Karhuvirta, Kerhokeskus – koulutyön tuki](#)
[Ville Virtanen, SAKU ry](#)
[Virpi Skippari, Suomen 4H-liitto](#)

Anri Leveelahti, Suomen Vanhempainliitto

anri.leveelahti@vanhempainliitto.fi

044 755 1372

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

Valtakunnallista Kodin ja Koulun Päivää (16.9.2011) vietettiin ensi kertaa kuluneena syksynä. Kodin ja Koulun Päivän tavoitteena on edistää vanhempien ja koulun kumppanuutta. Tapahtuman taustaorganisoiijina ovat seuraavat tahot: Opetushallitus, Suomen Rehtorit, Suomen Vanhempainliitto ja Förbundet Hem och Skola i Finland.

Kutsukirje lähti Opetushallituksesta toukokuussa kaikkiin Suomen peruskouluihin. Suomen Vanhempainliitto informoi tapahtumasta vanhempainyhdistyksiä ja aktivoi heitä yhteistyöhön koulujen kanssa Kodin ja Koulun Päivän suunnittelussa ja järjestelyissä. Tapahtumalle luotiin oma verkkosivu www.kodinjakoulunpaiva.fi, josta koulut saattoivat poimia ideoita päivän viettoon. Sivustolta löytyvät myös päivän viettoon ilmoittautuneiden koulujen nimet sekä Tasavallan presidentti Tarja Halosen tervehdys. Tapahtumaan ilmoittautui lopulta lähes 400 koulua ympäri Suomen. Pian alkaa valmistautuminen seuraavan vuoden tapahtumaan.

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

- Koulut lähtivät mukaan hienosti mukaan, vaikka kouluille viestitettiin tapahtumasta vasta melko myöhään keväällä. Vanhempainyhdistyksien kannalta tapahtuma tulee myös melko pian koulujen lukukauden alettua.
- Koulut ottavat mielellään vastaan mahdollisimman valmiita toimintakonsepteja

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

Kouluyhteisöltä edellytetään vain yhteistyötä, ideointia ja aikaa. Mitään erityistarvikkeita tms. ei tarvita. Kodin ja Koulun Päivän viestinnässä korostettiin sitä, että tavallinen kelpaa ja pienikin riittää. Uutta ei tarvitse keksiä ja aikaisempia onnistumisia kannattaa vaalia ja jalostaa.

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

- Koulut ottavat mielellään vastaan mahd. valmiita toimintakonsepteja / toimintaideoita.
- Suunnittelussa pitää ottaa huomioon koulun vuosirytm.
- Vanhempainyhdistykset ja oppilaskunnat kannattaa muistaa mahdollisina yhteistyökumppaneina erilaisia tapahtumia ja projekteja suunniteltaessa.

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

Kouluille (tapahtuman yhteyshenkilöille) lähetettiin sähköinen palautekysely, johon saatiin vastauksia 130 kpl. Palautteessa kysyttiin mm. toiveita ja ideoita Kodin ja Koulun Päivän viettoon. Palautteen anti käydään läpi Kodin ja Koulun Päivän työryhmässä.

Anu Iivanainen, Nuorten Akatemia

anu.iivanainen@nuortenakatemia.fi

020 7552 676

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

Järjestämme yläkouluissa, lukioissa ja ammattikouluissa Liikkuminen ja liikennetottumukset -draamatyöpajoja, joissa nuoret pohtivat valintojaan koulu- ja harrastusmatkoilla toiminnallisten harjoitteiden avulla. Työpajojen arvioinnissa kokeiltiin meille uutta tapaa tehdä arviointia: ulkopuolisen arviointitutkijan kanssa tehtiin ensin työpajoista Suunta -työkalun avulla jäsenitys, jonka jälkeen tutkija kokosi oppimista ja draamakasvatusta koskevasta tutkimuksesta tietoa siitä, mitkä ehdot työpajassa pitää täyttyä, että se tukee oppimista. Työpajan käsikirjoitusta tarkasteltiin teoriaa vasten ja lisäksi käsikirjoituksen käytännön toteutumista tarkasteltiin seuraamalla työpajoja sekä haastatteleamalla käsikirjoittajaa, kouluvierailijoita, opettajia ja oppilaita. Haastattelujen rooli oli arvioinnissa suhteellisen pieni.

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

Työpaja oli aiheeltaan yhteiskunnan ja opettajien mielestä tärkeä. Opettajat ja nuoret arvostavat vierailun toiminnallisuutta. Nuoret muistivat vierailun rakenteen ja sisällön yllättävän hyvin vielä kuukausien kuluttua vierailusta. Siinä on mahdollisuus muutokseen, mutta se jäi liian helposti irralliseksi koulun muusta toiminnasta ja siten vaikutuksiltaan vähäiseksi.

Arviointi nosti esille oleellisia kysymyksiä. Se oli mahdollinen toteuttaa työpajan lyhyt kesto huomioon ottaen: 90 minuutin vaikutuksia nuorten elämää on vaikea saada kiinni ja toisaalta oppimista/oppimattomuutta on sekä nuorten että aikuisten vaikea huomata ja kuvata.

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

Ajan järjestämistä ja vierailun sitomista muuhun opetukseen. Jälkimmäinen toteutuu yleensä valitettavan heikosti.

Arvioinnit edellyttivät koululta lisäksi opettajien ja nuorten ryhmien järjestämistä haastateltaviksi ja kotien informoimista. Erityisesti nuorten haastattelujen sopiminen oli työlästä, vaikka haastattelut tehtiin koululla.

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

Arviointiraportti on luettavissa osoitteessa www.nuortenakatemia.fi/selvitykset. Raportissa on kuvattuna myös, miten arviointi tehtiin. Arviointitapaa voi hyödyntää myös muissa hankkeissa.

Jatkamme hankkeen kehittämistä ja yhteistyö siinä on mahdollista. Hankkeen materiaalit ovat nähtävillä Note-nettipalvelussa: www.nuortenakatemia.fi/note.

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

Kouluvierailijan ja opettajien palautteiden lisäksi tehtiin ulkoinen arviointi, joka on kuvattu yllä.

Elina Salminen, Hyvinkään Nuorisopalvelut

elina.salminen@hyvinkaa.fi

0401601863

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

Jokaisella Hyvinkään yläkoululla on omat nimetyt nuoriso-ohjaajat, jotka vierailevat koulun välitunneilla vähintään joka toinen viikko. Välitunneilla järjestetään aina jotain mielenkiintoista ja nuorille sopivaa vaihtoehtoista toimintaa esim. tupakoinnin sijaan.

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

Yläkoulujen oppilaat ovat oppineet välituntivierailuihin todella hyvin. Nuoret tulevat heti nuoriso-ohjaajat nähdessään kysymään, mitä me tehdään tänään ja mitä meille kuuluu. Koemme, että monet nuoret jättävät esimerkiksi sen tupakan väliin meidän takiamme.

Haasteellista tuntuu välillä olevan opettajien informointi, varsinkin niillä kouluilla, joilla välituntitoimintaa on järjestetty vähemmän. Välillä tuntuu olevan vaikeaa perustella sitä, miksi meidän työmme on tärkeää.

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

Sitoutumista koulun puolelta ja kiinnostumista oikeasti kouluyhteistyöstä. Välillä tuntuu että koulut eivät sitoudu toimintaan koska he eivät oikeasti ymmärrä mitä se käytännössä on.

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

Mielestäni muutkin voisivat kokeilla näitä säännöllisiä kouluvierailuja, joissa tehdään käytännönläheistä työtä nuorten hyväksi.

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

Hyvinkään Nuorisopalveluilla ei ole vielä ehditty arvioimaan kouluyhteistyötä järjestelmällisesti, mutta kaikille yläkouluille tullaan lähettämään arviointikyselyt, joissa koulun henkilökunta voi kertoa, mitä mieltä he ovat olleet varsinkin näistä välituntivierailuista.

Gun Andersson & Tove Ajalin, Folkhälsans Förbund r.f.

Paasikivigatan 4

00250 Helsingfors

gun.andersson@folkhalsan.fi, 050-5668777

tove.ajalin@folkhalsan.fi

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

Regionala lärarnätverk – alueellisia opettajanverkostoja 6 kappaletta

Vi bjuder in lärarrepresentanter från olika skolor i en region till en inspirationsdag/eftermiddag och presenterar allt det material/ arbetsmetoder vi utvecklat. Lärarna för vidare materialet till sina skolor. Eftersom oftast samma lärare deltar lär de känna varandra och informerar även om projekt de själva har på gång i sina skolor. Vi har haft lärarnätverken i ca 7 år. Varje nätverk sammankallas två gånger per år.

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

Lärarna blir bekanta med varandra från olika skolor- skapar ett nätverk. De blir också bekanta med våra sakkunniga som gjort materialen eller utvecklat metoden. En utmaning är att lärarna byter skolor och nätverket behöver hela tiden uppdateras.

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

Tid att delta, deltagandet kostar inget men vikariekostnaderna och resorna betalar skolorna/kommunerna själva.

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

Organisationer kan slå sig samman och ordna gemensamma regionala nätverksträffar

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

Då vi prövat på metoden några år gjorde vi fokusintervjuer med två nätverk som uppfattade dem väldigt positiva.

Hanna Seimola, WWF

Lintulahdenkatu 10, 00500 Helsinki

hanna.seimola@wwf.fi

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

Oppimateriaalituotanto lukion oppilaiden kanssa (Tarinoita muuttuvalta planeetalta -tarinakokoelma aamunavauksiin ja arvokasvatukseen).

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

Hyvää: oppilaat saivat osallistua heille itselleen suunnatun arvokasvatusmateriaalin tuotantoon ja kirjoittaa / kuvittaa haluamistaan aiheista. Oppilaille tuli onnistumisen kokemuksia, kun he saivat olla mukana WWF:n ”oikeassa työssä”.

Haasteellista: löytää asiaan motivoituneet oppilaat ja saada materiaali onnistuneeksi

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

Osallistumista suunnitteluun ja sitoutumista

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

Suosittelen koululaisten ottamista mukaan materiaalituotantoon! He tuovat nuoria kiinnostavat näkökulmat esiin ja mukaan materiaaliin.

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

On arvioitu, sillä hanke toteutettiin UM:n tuella. Lähinnä laadullinen arvointi (opettajien kokemukset) sekä itsearviointia. Hankeraportti meni läpi hyvin kommentein, joten myös ulkoinen arvointi toteutui jollain tavalla.

Jenni Häyhä, Curly ry

jenni.hayha@curly.fi

040 716 922

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

Curly tekee koulukiertoja Oulunkylän lähialueen kouluille ja käy kertomassa oppilaille yhdistyksen tarjoamista harrastusmahdollisuuksista (mm. nuorten lehtiryhmästä).

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

Koulukierroilla kerrotaan koululuokissa Curly ry:n toiminnasta ja myös mahdollisuudesta saada omia juttuja julkaistuksi nuorten tekemässä Curly-lehdessä. Käymällä puhumassa kouluissa saadaan suora yhteys nuoriin ja voidaan ehkä innostaa heitä olemaan aktiivisia.

Välillä haastavaa on ollut saada opettajat hyödyntämään Curlyn tarjoamaa valmista julkaisukanavaa oppilaiden jutuille. Vaikka innostusta on ollut esittelytilaisuudessa, juttuja ei ole lähetetty meille kovin paljoa jälkikäteen. Olemme miettineet, miten saisimme tätä julkaisumahdollisuutta enemmän esille esim. äidinkielen opettajille niin, että he voisivat kysyä aktiivisemmin kirjoittamisesta tykkääviltä oppilailtaan, haluaisivatko he aineitansa tai muita juttujansa julkaistavan lehdessä useammin, kuin mitä tähän mennessä on tehty.

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

Meitä kiinnostaisi miettiä, miten erilaisten nuorisojärjestöjen tarjoamia harrastusmahdollisuuksia ym. vapaa-ajantoimintaa saataisiin luontevammin esiin myös kouluilla – mitä kaikkea käytännön asioita tähän liittyy: mm. miten opettajia kannattaisi lähestyä niin, että yhteydenotto tuntuisi heistä helpolta eikä veisi heiltä liikaa aikaa, miten koulukierroista ja järjestyksen toiminnan esittelystä kouluilla saisi kaiken irti yms.

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

Varmasti muiden koulukierroja tekevien kanssa voisi jakaa käytännön vinkkejä siitä, miten opettajia kannattaa lähestyä ja mitä muuta pitäisi ottaa huomioon, tai miettiä yleisesti, mitkä ovat tehokkaimpia tapoja tehdä järjestöjen toimintaa tunnettavammaksi kouluilla.

En ole itse vielä ollut Curlyssä töissä niin pitkään, että olisin käynyt kiertämässä kouluilla, joten on vaikea sanoa tästä mitään sen tarkemmin.

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

Ei ole arvioitu.

Kanerva Pelli, Eläinsuojeluliitto Animalia ry

kanerva.pelli@animalia.fi

045 775 01572

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

Tarjoamme kouluille eläinsuojelu- ja eläinoikeusaiheisia tunteja. Koulut/opettajat voivat siis tilata Animalialta kouluvierailijan pitämään 1-2 oppitunnin mittaisen luennon. Luennot ovat yläkouluille ja lukioille suunnattuja.

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

Hyvää: Kouluvierailukonsepti vastaa selkeästi koulujen tarpeisiin – opettajat tilaavat niitä erityisesti filosofian tai uskonnon etiikan kursseille tai lukukauden loppuihin piristykseksi. On myös melko helppo tapa sijaiselle hoitaa hankalimmat oppitunnit. Kohderyhmä on järjestöllemme todella tärkeä ja vastaanotto on ollut todella hyvää.

Haastavaa: Kouluvierailijat ovat järjestön kouluttamia, aihepiiristä kiinnostuneita ihmisiä, jotka saavat luennon pitämisestä palkkion. Kouluvierailupyyntöjä tulee ympäri Suomen, mutta laajaa ja aktiivista kouluvierailijaverkostoa on työläs (ja kallis?) ylläpitää järjestön normaalirahoituksen turvin. Lisäksi sopivien vierailijoiden löytäminen voi olla välillä haastavaa.

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

Kouluyhteisölle ei varsinaisesti mitään vaatimuksia.

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

Vastaavia palveluita onkin jo olemassa. Helppo soveltaa itselle sinänsä.

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

Jokaisesta vierailusta on sekä luennoitsijan että opettajan arvio ja kommentit. Pääasiassa opettajat ovat tietysti itse aihepiiristä kiinnostuneita ja ovat arvioineet käynnit hyödyllisiksi ja hyvin toteutetuiksi.

Kirsi Uusitalo, Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ry

Asemapäällikönkatu 1, 00520 HELSINKI

kirsi.uusitalo@alli.fi

www.valtikka.fi / www.nuorisovaalit.fi

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

Allianssi on järjestänyt Nuorisovaaleja jo useiden vuosien ajan. Koulut organisoivat oman vaalinsa ja Allianssi kerää valtakunnallisesti tulokset yhteen ja julkaisee ne vaaliviikolla. Allianssi tarjoaa tukea varjovaalin käytännönjärjestelyihin mm. ohjeet ja vaaliliput.

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

Hyvää on valtakunnallinen näkyvyys, se että nuorten ääni saadaan näin laajemmalti kuuluville. Lisäksi hyvää on laaja-alainen järjestöyhteistyö, mitä olemme tehneet eduskuntavaaleihin liittyen, jolloin poliittiset nuorisojärjestöt ovat mukana järjestämässä vaalipaneeleja kouluilla ympäri Suomen. Se takaa poliittisille järjestöille pääsyn kouluun ja on ollut hyvä yhteistyön muoto. Haasteellista on saada koulut mukaan.

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

Aktiivisen opettajan / aktiivisen oppilaskunnan tai muun nuorten ryhmän. Vaalijärjestelyt vaativat viitseliäisyyttä, mutta toisaalta konsepti on valmis ja ohjeet hyvin selkeät. Nuoret selviytyvät siitä hyvin myös itsenäisesti.

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

Valtikan uutiskirjettä voi käyttää tiedotuskanavana nuorten osallisuuteen / demokratiakasvatukseen liittyvissä hankkeissa. Viesti tavoittaa yhteiskuntaopin opettajat aika laajalta ympäri Suomen.

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

Keväällä järjestimme laajan nettikyselyn kaikille perusasteen ja toisen asteen oppilaitoksille. Pyysimme arvioimaan hanketta ja kertomaan, miksi osa kouluista ei ollut osallistunut hankkeeseen. Vastauksista käy ilmi, että suuri osa kouluista ei ollut tiennyt hankkeesta.

Laura Loikkanen & Minna Nordström, Liikenneturva

laura.loikkanen@liikenneturva.fi

Minna Nordström 050 5327238

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

- Liikennekasvatus-aiheinen opettajien täydennyskoulutuspäivä (Liikenne hurautti verkostoon – ja opettajat menivät mukana)
- Kohderyhmänä opettajat perusasteelta toisella asteelle
- Tavoitteena motivoida ja vahvistaa opettajia liikennekasvatuksen parissa tarjoamalla tukevaa teoriaa sekä konkreettisia toimintamalleja.

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

- Käytännön toimintatavat tulevat tutuiksi vain tekemällä ja osallistumalla itse
- Yhteistyö Terveys ry:n kanssa suunnittelusta toteuttamiseen
- Opettajien saavuttaminen(500), kun menttiin ”lähelle” eri puolille Suomea 24 koulutuspäivän voimin
- Mahdollisti järjestöjen työn tunnetuksi tekemisen-linjaukset opettajien tukemisessa jatkossa
- Nykypäivänä ilmaiseenkin koulutukseen opettajien lähteminen on haasteellista
- Miten pidetään jatkossa yhteyttä ja toimintaintoa yllä?

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

- Osallistumista, ei valmiin odottamista, tai vierailijan kutsumista koululle ajatuksella ”Tehkää te - me katselemme”.

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

- Koulutuspäivien osallistujat arvioivat
- Hankkeen suunnitteluryhmä on itsearvioinut kokonaisuutta ja tehnyt muutoksia tämän pohjalta

Leea Parhiala, Luonto-Liiton Itämerivastaava

Varastokatu 3, 4kr

33100 Tampere

leea.parhiala@luontoliitto.fi

044 303 20 32

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

Luonto-Liitolla on lähettiläitä, jotka käyvät kouluissa kertomassa ympäristöasioista ja keskustelemassa nuorten kanssa. Yksi suurimmista ryhmistä on itämerilähettiläät, joista minulla lähinnä on kokemusta. Itämerilähettiläitä on pääkaupunkiseudulla, Turussa, Tampereella ja Oulussa. Myös muutamissa muissa kaupungeissa on joitakin lähettiläitä. Uusia lähettiläitä koulutetaan joka syksy ja kevät 2-3:ssa kaupungissa. Itämerilähettiläitä on myös Venäjällä ja Virossa.

Tavanomaisten luokissa pidettävien tuntien lisäksi lähettiläät osallistuvat joskus myös muihin koulujen järjestämiin tilaisuuksiin ja työpajoihin, joissa Itämeri on keskeisessä asemassa.

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

Lähettiläs on yleensä myös itse nuori ja tällä pyritään saamaan keskustelua oppilaiden kanssa tasavertaisemmaksi ja pienentämään auktoriteettia. Oppilaiden omilla kokemuksilla ympäristöongelmista on suuri merkitys.

Haasteellista lähettilästunneissa on se, että ne keskittyvät vielä hyvin paljon Itämereen liittyviin ongelmiin. Materiaali on myös hyvin tietopainotteista. Keskusteluissa pyritään viemään tuntia kuitenkin siihen suuntaan, mitä jokainen voi tehdä Itämeren hyväksi. Itämerilähettiläsmateriaali on tällä hetkellä uudistusprosessin alla. Pyrkimyksenä on tehdä siitä enemmän toimintaan kannustavaa. Toiminnallisempaa opetusta puuttuu lähettilästunneista. Myös tähän on tulossa parannusta.

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

Kouluyhteisöltä toimintamme edellyttää hyvin vähän. Toivomme tietenkin, että toiminnallamme olisi vaikutusta siihen miten ympäristöasiat otetaan kouluissa huomioon.

Lähettilään tilaaminen ei maksa koululle mitään. Joskus koulut osallistuvat kuitenkin lähettilään matkakustannuksiin.

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

Monilla muillakin järjestöillä on kouluissa kiertäviä lähettiläitä. Itämeriryhmällä lähettilästoiminta on melko hyvin organisoitu. Käytännön toimintatavoista voisi olla muillekin hyötyä. Toisaalta myös muiden järjestöjen kokemus lähettilästoiminnasta voisi olla hyödyksi Itämeriryhmälle.

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

Käytäntöä on arvioitu kyselylomakkeella ja pienimuotoisella tutkielmalla, ja siitä on saatu melko hyvää palautetta. Myö opettajilta ja oppilailta on tullut hyvää palautetta. Olemme juuri nyt aloittaneet syvällisemmän toimintamme arvioinnin. Pari opiskelijaa tutkii lähettilästyön vaikuttavuutta kandiditutkielmana. Myös tähän käytetään kyselylomakkeita, mutta edellistä suuremmalla otannalla.

Maarit Pihkala, Amnesty

maarit.pihkala@amnesty.fi

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

- Ning -verkkoyhteisö kouluvierailijoille

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

- Hyvää: Ning -yhteisössä muun muassa hyvät tuntisuunnitelmat ja linkit kaikkien saatavilla
- Haasteellista on se, ettei keskustelua käydä

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

- Ei mitään
- Vierailijoiden oma paikka

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

- Rakentamalla vastaava
- Miten yhteisöä voisi kehittää? Miten saisi kiinnostavammaksi?

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

- Ei ole

Maarit Pulju-Lappalainen, Taksvärkki ry

maarit.pulju-lappalainen@taksvarkki.fi

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

Jos samalta paikkakunnalta on useampi kouluvierailija, on hyvä tehdä ensimmäiset vierailut yhdessä. Työpajojakin ohjaamassa on hyvä olla useampi kuin yksi vierailija, jos mahdollista.

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

Yhdessä tehdyt ensivierailut/työpajat lisäävät itsevarmuutta ja toisiltaan oppii hyviä toimivia juttuja siinä samalla. Työpajassa on hyvä olla kaksi vetäjää, niin kun toisella on vetovastuu voi toinen helposti hoitaa mahdollisia yllättäviä asioita, jotka muuten jäisivät kokonaan ilman huomiota (esim. osallistaa kaikkia tasapuolisesti tai tarjota vaihtoehtoisia tapoja, jos jokin ei tunnu toimivan)

Haasteellista on saada kahden vierailijan aikataulut sopimaan ja jos vierailuita on paljon samalla päivälle, ei pysty laittamaan kahta vierailijaa samaan paikkaan.

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

Ei sen enempää kuin yhdenkään vierailijan kutsuminen, tai mahdollisesti voisi lisätä haasteita aikatauluttamisen kanssa, muttei kuitenkaan ylivoimaisen vaikeaa kouluille.

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

Kouluvierailijoita voitaisiin yhdistää järjestöittäin, jolloin vierailutkin voisivat olla joskus teemapainotteisia ja työparina voisi toimia kahden tai useamman järjestön vierailijat yhdessä samalla vierailulla. Silloin tulisi laajempi näkökulma teemaan ja vierailijoista olisi tukea toisilleen. Suunnittelu ja yhteisen molemmille sopivan ajankohdan löytyminen saattaa olla haasteena.

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

Suullisen itsearvioinnin kautta kouluvierailijat ovat kertoneet parivierailun olleen miellyttävä ja itsevarmuutta lisäävä kokemus. Ei ole muulla tavalla arvioitu.

Maria Store, Helsingin NMKY

maria.store@hnmky.fi

050 323 1399

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

Arvo- ja päihdekasvatusohjelma Camera obscura kerää paikkakunnan eri toimijoita yhteen ohjelman toteuttamiseksi. Ohjelmaan osallistuu paikkakunnan yläkoulujen oppilaita. Koulun yhteistyökumppaneita ovat yleensä kunnan nuorisotoimi, seurakunnan nuorisotyö, vanhempainyhdistys ja paikalliset ehkäisevän päihdetyön toimijat. Koulun tehtävänä on pitää oppitunnit, tuoda oppilaat seikkailuun ja usein myös järjestää tila seikkailulle. Koulun yhteistyökumppanit huolehtivat seikkailusta ja siihen liittyvien toiminta- ja valmistautumishuoneiden toiminnasta.

Ohjelman myötä koulun henkilökunta pääsee tutustumaan paikkakunnan muihin kasvatusvastuussa oleviin tahoihin ja tätä kautta ehkäisevään työhön liittyvä yhteistyö paikkakunnalla vahvistuu.

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

Toimiessaan ja käytännön toteutuessa kuten tarkoitettu, Camera obscuraan vahvistaa paikallinen nuorisoalan ehkäisevän työn kumppanuutta.

Haasteellista on koulun ja opettajien motivaatio osallistua ohjelman toteuttamiseen ja vaikuttaa sen onnistumiseen. Opettajat eivät välttämättä koe ehkäisevää mielenterveys- ja päihdetyötä osana omaa kasvatusvastuutaan. Toisaalta koulu ei välttämättä tue opettajan mahdollisuutta paneutua ehkäisevään työhön.

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

Koulu huolehtii ohjelmaan liittyvien oppituntien pidosta osana koulun perusopetusta. Koululla on myös keskeinen rooli Camera obscura -seikkailuun osallistuvien luokkien aikataulun laatimisessa. Lisäksi koulu järjestää mahdolliset oppilaiden siirtymiset seikkailupaikalle ja pois, sekä opettajat voivat osallistua seikkailun yhteydessä tehtävän toiminnan järjestämiseen.

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

Käytäntö toimii hyvin esimerkkinä siitä, miten paikallisten tahojen kumppanuutta voidaan vahvistaa.

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

Käytäntöä on arvioitu webropol-kyselyiden avulla ja opettajilta on kerätty kokemuksia toteutuksesta ja osallistumisesta. Haasteena on kuitenkin ollut opettajien vähäinen osallistuminen palautteen antamiseen.

Marjo Hannukkala (hankejohtaja), Suomen Mielenterveysseura

marjo.hannukkala@mielenterveysseura.fi,

09-61551 742, 040-58 11068

www.mielenhyvinvoinninopetus.fi; www.mielenterveysseura.fi

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

- Kehitetty pitkäkestoisena yhteistyönä kunnan perusopetuksen opettajien kanssa Mielen hyvinvoinnin opetuskokonaisuus ja koulutusmalli
- perusopetuksen yhteistyön jälkeen rakennettu usean toisen asteen oppilaitoksen kanssa yhteistyö, jossa kehitetty Hyvinvoiva oppilaitos -koulutus- ja opetusaineisto ja koulutusmallit toisen asteen oppilaitoksille

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

- uudenlaista yhteistyötä koulujen ja oppilaitosten kanssa; osallistujat aktiivisia toimijoita, kehittäjiä yhdessä järjestön kanssa
- hyvinvointi ja oppiminen pystytty konkreettisesti yhdistämään
- yhteisen tekemisen kautta on antanut mahdollisuuden vaikuttaa rakenteisiin ja asenteisiin
- tämän kehitystyön pohjalta on syntynyt valtakunnallista koulutusta ministeriön tuella
- tärkeää kehittämistyössä on ollut koulun, opettajuuden tuntemus, yhteinen ymmärrys > miten yhteistyötä toimijoiden kanssa rakennetaan

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

- kuntatasolla opetustoimen johto on lähtenyt mukaan kehittämistyöhön > otettu kunnassa yhdeksi kehittämisen painoalueeksi eli kunnan oma tarve kehittämiselle on tärkeää olla mukana alusta asti
- koulun / oppilaitoksen johtajuus sitoutunut mukaan
- pitkäjänteistä yhteistyötä, sitoutumista kehittämistyöhön, koulutukseen

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

- kehitetyt materiaalit ja koulutusmallit > näiden avulla jaetaan tietoa kaikille
- annetaan luentokoulutusta

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

- prosessiarviointi koko kehittämistyön ajan
- opinnäytetyöt
- portfoliot
- laajentunut valtakunnallisesti käytettäväksi koulutukseksi

Rami Luomanpää, WAU ry

rami.luomanpaa@wau-ry.net

050 514 87 78

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

Järjestömme toimii tiiviisti koulun kanssa järjestäen kouluilla iltapäivisin ja aamuisin liikuntakerhotoimintaa. Kerhotoiminnan lisäksi järjestämme erilaisia kampanjoita ja tempauksia kouluympäristössä. Meidän toimintamme perustuu täysin siihen, että toimimme koulun kanssa yhteistyössä. Muuten toimintaamme ei olisi. Kun aloitamme toiminnan jollain paikkakunnalla, niin yksi ensimmäisistä toiminnoista on keskustella koulujen rehtoreiden kanssa yhteistyön aloittamisesta.

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

Lapset saadaan hyvin mukaan toimintaan, kun ollaan osa ”koulua”. Lisäksi toimintaan on mahdollista saada rekrytoitua päteviä opettajia ympäristön takia. Parhaimmillaan yhteistyö on molemmin puolta vuorovaikuttamista ja toistemme toimien kehittämistä sekä erittäin tuloksellista.

Haasteellisinta on se, että jokainen koulu on täysin erilaisensa. Jokaisella koululla on omat erityispiirteensä, sääntönsä sekä oma koulun henki.

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

Erittäin aktiivista yhteydenpitoa järjestöltä koulun suuntaan. Koulut ovat harvemmin aktiivisia järjestön suuntaan vaikka yhteistyötä tehdäänkin. Mitä useammin rehtorin kanssa olisi aikaa ”juoda pulla kahveja”, niin sitä paremmin yhteistyö toimisi. Olisi hienoa, jos yhden kunnan sisällä jokaisessa koulussa pätsisi samanlaiset lainalaisuudet ja kohtelu olisi kaikkialla yhdenvertaista.

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

Kouluyhteistyötä on niin monenlaista ja jokainen kouluyhteistyö vaatii erilaisia asioita. Ehkä suurin hyödynnettävä tieto on se, että kun koulun rehtorin ja opettajat saa motivoitua jonkin asian taakse, niin se tulee onnistumaan tavoitteita paremmin.

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

Mitään kunnan mittareita ei ole kehitetty tai löydetty, mutta toki muunlaista arviointia yhteistyöstä suoritetaan. Rehtoreilta kysellään mielipiteitä yhteistyöstä sekä muuta subjektiivista arviointia tehdään. Lisäksi toiminnastamme on tehty yksi päättötyö ja toinen on valmistumassa AMK opiskelijoiden toimesta.

Rauna Rahja, Mediakasvatusseura

rauna.rahja@mediakasvatus.fi

050 594 2275

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

- Tukioppilaat ja tukioppilasohjaajat mukana tutkimushankkeissa haastattelemassa ja leikittämässä pienempiä oppilaita

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

- Hyvää: uudenlainen tutkimusmetodi, jolla kerätään tietoa uudella, lapsia ja nuoria mukaanottavalla tavalla. Se loi yhteisöllisyyttä ja hyvää yhteishenkeä kouluun.
- Haasteellista: vaatii paljon aikaa ja suunnittelutyötä

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

- tukioppilastoimintaa
- aikaa
- innokkaita tukioppilaita ja tukioppilasohjaajia (/ muita vastuuajkuisia)

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

- Ottamalla tukioppilaat huomioon kouluprojekteissa
- Miten yhteistyötä tukioppilaiden kanssa voisi kehittää?

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

- Käytäntöä arvioitiin muun muassa hankkeen loppuraportissa ja -tilaisuuksissa

Riika Huitti-Malka, Maan ystävät ry

riika.huitti-malka@maanystavat.fi

045-8983552

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

Olen uusi hanketyöntekijä, eikä minulla henkilökohtaisesti ole vielä mitään kokemusta näistä asioista, mutta olemme toteuttamassa Saksan Maan ystäväissä jo vuosikymmenen kokemuksella toteutettua ”Ekologinen kaupunkikävely” –konseptia. Kaupunkikävelyt ovat osa Ekologinen velka jäsentämässä globaalin Etelän ja teollisen Pohjoisen tasa-arvoisempia suhteita – globaalia ympäristökasvatushanketta. (Gykepe)

Kävelyjen idea on viedä globaali ympäristökasvatus pois kouluista, sinne, missä kuluttaminen tapahtuu, eli kaupungille. Kävelyn aikana kierretään noin 5 rastia, jotka ovat nuorten elämää lähellä olevia liikkeitä ja muita mahdollisia toimijoita, joissa nuoret ovat kuluttajia. Kävelyn aikana tuodaan esille eri yritysten ja kulutustuotteiden yhteyksiä globaaleihin ympäristöongelmiin.

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

Käytännössä hyvää on varmasti sen toiminnallisuus ja konkreettisuus. Kohderyhmänä ovat 13-19 vuotiaat nuoret ja monelle heistä konkreettinen toiminta voi olla parempi tapa viestiä asioita.

Haasteensa tuo varmastikin kaupunkiympäristö meluineen ja ulkopuolisine ihmisineen.

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

Ei mitään erityistä, avointa mieltä lähinnä.

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

Samankaltaista jalkautumista voisi hyödyntää varmasti myös muunlaisissa hankkeissa. Kaupunkikävely voi olla myös toinen puoli esim. luokassa tapahtuvan vierailun/työpajan pari.

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

Ei Suomessa, mutta Saksassa kokemukset ovat olleet myönteisiä. Menetelmää on käytetty eri ikäisten ihmisten kanssa.

Sanna Sauvola, VARES-keskus

Hankesuunnittelija / VaLuA II –osahanke
VARES –keskus, Harjapääkatu 32, 90120 Oulu
sanna.sauvola@vareskeskus.fi
044 786 16 04
www.vareskeskus.fi

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

Meillä VARES – keskuksella on pyritty mallintamaan vapaaehtoistoiminnan koulutusmallia sellaiseksi, että se voidaan sujuvasti integroida oppilaitosten opintosuunnitelmiin. Opiskelijat saisivat siis mallissa suoritetusta kurssista vapaavalintaisia opintopisteitä ja tutustuisivat näin kolmannen sektorin toimintoihin ja toimijoihin luonnollisesti ja itse arvioiden näitä.

Tähän mennessä on nuorille suunnattua koulutus järjestetty pilotti kokeiluissamme leirikoulumuotoisena Setlementin nuorisokeskus Pikkusyötteellä, lisäksi kaikille avoimia koulutuksia on pidetty viikonloppukursseina, nuoret ovat olleet tervetulleita myös näille avoimille kurseille ja ovatkin hyvin niille osallistuneet. Oppilaitosten kanssa on tehty yhteistyön aiesopimuksia joissa on koulukohtaisesti määritelty se mitä opiskelijat kursseille tullessaan tai leirikouluun osallistuessaan saavat todistuksiinsa hyväksi luettaviksi. Peruskurssin lähiopetuksellinen osuus on tähänastisissa koulutuksissamme ollut laajuudeltaan 18h. Tämän lisäksi osa opiskelijoista on saanut lisätunteja käytännön harjoittelusta vapaaehtoistoiminnan kentällä, näin ollen kurssien kokonaiskesto on vaihdellut kurssi- ja koulukohtaisesti 18-36h välillä.

Tänä syksynä pilotoinnissa on iltaisin ja viikonloppuisin osissa toteutettava kurssi nuorille suunnattuna joka toteutetaan omassa toimipisteessämme sekä yhteistyökumppanimme Nuorten Ystävät ry:n tiloissa. Ensi kevääälle on suunnitteilla vielä kouluille oppipäivän aikana vietäviä räätälöityjä kurssimallinnoksia, näissä kursseissa kurssin kokonaispituudet ja sisällöt voivat vielä elää hyvinkin vapaasti.

Tarkoituksena on siis kehittää mahdollisimman monipuolinen kurssipaketti tarjotin josta jokainen oppilaitos ja sittemmin myös muu vapaa järjestäjä kuten joku paikallinen järjestö ja jopa yksityinen vapaaehtoisuudesta kiinnostunut nuori löytäisi itselleen sopivimman tavan tutustua toimintaan ja näin ollen kasvaa luontevasti yhteiskuntaan osallistuvaksi kansalaiseksi. Olemme myös mukana TUKEVA 2 hankkeen Oulun seudun osahankkeen lapsi- ja nuorisopoliittisen työryhmän viidennessä ohjelmaosiossa: Kasvu osallistuvaan kansalaisuuteen.

Kurssien lisäksi opiskelijat ovat siis olleet mukana tapahtumien järjestämisessä (käytännön harjoittelut) joista jo muutamana vuonna toistunut Liikuta minua – laitoksissa asuvien ja hoidettavien vanhusten ulkoilutustapahtuma on ollut yleisin. Myös muita projekti- ja kertaluonteisia vapaaehtoistoiminnan toteuttamistapoja kehitellään hankkeessamme koulutusten kehittämisen lisäksi, tähän on herätty koska on huomattu, että nykyisessä hektisessä elämässä ihmisten sitoutuminen pitkäaikaiseen vapaaehtoistoimintaan on selvässä laskussa kun taas projektiluontoisempaan toimintaan kysyntä on jatkuvassa noususuhdanteessa.

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

Hyvää

- Opiskelijoiden hyvä vastaanotto asiassa ja kiinnostus kursseja kohtaan.

- Opiskelijoiden (nuorten) tutustuminen ikääntyviin ihmisiin ja heidän erityistarpeisiinsa.
- Opiskelijoiden (ja muidenkin nuorten) tietoisuuden lisääntyminen kolmannen sektorin toiminnoista ja toimijoista – ymmärrys vapaaehtoistoiminnan moninaisuudesta lisääntyy.

Haasteita

- Löytää kouluilta sopivat ja halukkaat sekä ehtiväiset yhteistyökumppanit ja yhteyshenkilöt.
- Koulun henkilöstön sitouttaminen koulupäivän ulkopuolella toteutettavaan kurssiin (mm. oppilaiden valvonta leirikouluissa)
- Kustannusten kattaminen kalliimmissa mallinuksissa, jotka sinänsä ovat usein nuorille mieleisimmät mutta järjestäjilleen kalleimmat.

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

- Oppilaitoksen ja sen henkilökunnan sitoutuminen ja yleinen kiinnostus asiaa kohtaan.
- Taloudellisia resursseja olla mukana tarvittaessa koulutusten kustannusten maksamisessa.

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

- Mallinnusten jälkeen olemme valmiit toki jakamaan kokemuksiamme muillekin asiasta kiinnostuneille ja olemme mahdollisuuksien mukaan myös mukana uusissa kokeiluissa konsultatiivisena tukena jos mallinuksia aletaan toteuttaa oman alueemme ulkopuolella.
- Kansalaisareenan sivuilla (vapaaehtoistoiminnan työkalupakki) on jo tällä hetkellä yksi versio koulutusmateriaalistamme, sitä on tosin lataamisen jälkeen jo päivitetty jokusen kerran ja päivitystä tapahtuu jatkossakin. Erityisesti nuorille suunnattu materiaali tullaan myös tulevaisuudessa lataamaan sivuille muidenkin katsottavaksi ja hyödynnettäväksi.

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

- Oppilailta on kerätty palautteita kurssikokemuksista ja saatuja palautteita on hyödynnetty kurssien kehittämistyössä.
- Palautetta on tarkoitus kerätä myös oppilaitosten henkilöstöltä ja muilta yhteistyökumppaneilta (esim. järjestöt).
- Myös vapaaehtoiset kouluttajamme ovat täyttäneet kouluttajan itsearviointilomakkeen jokaisen pitämänsä koulutuksen jälkeen.
- Palautteita pyritään keräämään mahdollisimman laajasti kaikilta mukana olevilta tahoilta jotta saadaan mahdollisimman kattava käsitys toimintamme hyödyllisyydestä, pitäähän sen hyödyllisyys osoittaa jatkossa jotta toiminnasta saataisiin pysyvää hankerahoituksen päätyttyä.

Tiina Karhuvirta, Kerhokeskus – koulutyön tuki

tiina.karhuvirta@kerhokeskus.fi

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

- NP-toiminta yläkouluissa
- Materiaalia, sitoutuneet opettajat
- Toimintapäivä

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

- Nuorten innokkuus
- Haaste: erilaiset toimintatavat kouluissa

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

- Aktiivista opettajaa lähinnä

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

- Arviointitietoa osallistujilta kerätään säännöllisesti

Ville Virtanen, SAKU ry

ville.virtanen@sakury.net

040 563 1456

www.sakury.net, www.alpo.fi

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

Hyvinvoivan oppimisympäristön malli ja tarkistuslista koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen hyvinvointityön itsearviointiin.

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

- Haasteellista on tarkistuslistan laajuus, vaikka tarkistustoimia voi tehdä myös osa-alue kerrallaan.
- Hyvää on konkreettiset asiat, joiden merkityksestä ja näkymisestä voidaan keskustella. Tarkistuslistassa asioita tarkastellaan useasta ei näkökulmasta ja sitä voidaan käyttää moneen tarkoitukseen.

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

Viestintää, tarkistuslistan perusversion aktiivista päivitystä ja ylläpitoa, valmiutta tarkistuslistan käytön ja hyvinvointisuunnittelun ohjaukseen

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

Tarkistuslistaa tai sen osia voi ottaa käyttöön erilaisissa hankkeissa. Hankkeiden sopivuutta oppilaitoksen tehtävään ja toimintaan voi arvioida tarkistuslistan määritelmien ja osoittimien kautta.

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

- Tarkistuslistan sisällön kehittämistyöhön osallistui 4 eri oppilaitoksen työntekijöitä, jotka ottivat työkirjan myös käyttöön, oppivat itse ja antoivat palautetta kokemuksistaan.
- Seuraava arviointi tapahtuu syksyllä käynnistyvien oppilaitoshankkeiden myötä, kun niissä otetaan käyttöön tarkistuslista.

Virpi Skippari, Suomen 4H-liitto

kehityspäällikkö, vastaa kouluyhteistyöstä

virpi.skippari@4h.fi

Tuula Alanko

kehityspäällikkö, vastaa Ajokortti työelämään –tuotteesta

tuula.alanko@4h.fi

1. Millainen hyvä käytäntö tai kokemus järjestölläsi on kouluyhteistyöstä?

4H-yhdistykset järjestävät Ajokortti työelämään -kursseja yläkoulujen 9-luokkalaisille. Kurssit toteutetaan kouluissa yleensä ns. pysäkkimallina, jolloin kaikki 9-luokkalaiset saadaan kurssitettua kolmen päivän aikana (yleensä 3 luokkaa/päivä).

2. Mikä käytännössä / kokemuksessa on erityisen hyvää? Mikä haasteellista?

Hyvää on se, että kaikki koulun 9-luokkalaiset saavat käytyä kurssin samaan aikaan, esimerkiksi ennen TET-jaksoa. Erityisen hyvää kouluyhteistyössä on se, että sitä kautta tavoitetaan myös ne nuoret, jotka eivät vapaa-ajallaan osallistuisi Ajokortti työelämään -kurssille.

Haasteellista on suunnitella kurssiaikataulu, joka sopii sekä koululle että 4H-yhdistykselle. Jotkut 4H-yhdistykset ovat kokeneet haasteelliseksi myös sen, että opettajat eivät aina osallistu kurssipäiviin ja koulun tarjoamat tilat eivät vastaa kurssin tarpeita.

3. Mitä se edellyttää kouluyhteisöltä?

Aikataulujen yhteensovittaminen on aloitettava hyvissä ajoin. Aikatauluista kannattaa sopia siinä vaiheessa, kun kouluilla tehdään opetussuunnitelmaa seuraavalle vuodelle. Ajokortti työelämään -kurssi on hyvin toiminnallinen, joten tärkeää olisi myös löytää koululta jokaiselle pysäkillä sopiva tila.

4. Miten muut voisivat hyödyntää käytäntöä / kokemusta?

Pysäkkimallilla voidaan toteuttaa kouluissa paljon erilaisia koulutuksia.

5. Onko käytäntöä / kokemusta arvioitu? Miten?

Kursseja järjestävät 4H-yhdistykset keräävät osallistujilta kurssipalautteen, jonka he lähettävät eteenpäin Suomen 4H-liittoon. 4H-liitto seuraa palautteita ja palautteiden keskiarvon alittaessa 3,5 (arviointiasteikko 1-5, 1=heikko...5=erinomainen), liitosta ollaan yhteydessä kurssin järjestäneeseen yhdistykseen. Kouluissa pysäkkimallilla järjestettyjen Ajokortti työelämään -kurssien palautteet ovat olleet hyviä.